

Fra: noreply@regjeringen.no
Sendt: 29. februar 2016 18:02
Til: Jørgensen, Rune
Emne: Takk for ditt høringssvar til Høring - forslag til nytt inntektssystem for kommunene

Referanse: 15/4746
Høring: Høring - forslag til nytt inntektssystem for kommunene
Levert: 29.02.2016 18:01
Svartype: Med merknader
Kontakt avsender: Regionrådet for Fjellregionen
Kontaktperson: Rune Jørgensen
Kontakt-e-post: rune.jorgensen@hedmark.org
Tittel: Forslag til nytt inntektssystem for kommunene, høringsuttalelse
Uttalelse:

Arbeidsutvalget i Regionrådet for Fjellregionen ser behovet for at inntektssystemet for kommunene jevnlig blir vurdert og at kostnadsnøkklene justeres.

Flere av forslagene fra regjeringen må utredes nærmere og ses i en totalsammenheng. Arbeidsutvalget anbefaler derfor ikke at inntektssystemet for kommunene endres slik det skisseres i høringsforslaget fra regjeringen. Det vises for øvrig til vurderingene i saksutredningen.

Saksutredningen følger under:

Sak 16/2016: Forslag til nytt inntektssystem for kommunene – høringsuttalelse

Saksbehandler: Rune Jørgensen

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt på høring et forslag til nytt inntektssystem for kommunene. Høringsfristen er satt til 1.3.2016, og departementet ber om innspill på enkeltpunkt, i tillegg til eventuelle generelle uttalelser. Endelig innretning for inntektssystemet skal presenteres i kommuneproposisjonen for 2017 som legges fram i mai. Endringene vil trå i kraft fra 1. januar 2017.

Det legges ikke skjul på at forslaget til endringer også må ses i sammenheng med kommunereformen. Slik sett gjenspeiler høringsforslaget regjeringas ønske om å stimulere til kommunesammenslåinger.

Dokumentene fra regjeringen kan i sin helhet leses her:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/forslag-til-nytt-inntektssystem-for-kommunene/id2467858/>

En omlegging av et komplisert og svært sammensatt inntektssystem så tett opp til kommunereformen kan ses på som et utilbørlig pressmiddel mot kommunene med tanke på å tvinge fram kommunesammenslåinger.

I sin egen presentasjon skriver regjeringen blant annet:

«Departementet tar sikte på å innføre en modell der det skilles mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulemper i kommunal tjenesteproduksjon, og der kun ufrivillige smådriftsulemper kompenseres

fullt ut. I høringsnotatet presenteres innretningen på en slik modell. Denne endringen vil gjøre inntektssystemet mer nøytralt i forhold til kommunesammenslutninger.»

Det er vanskelig å se at det legges fram en faglig god begrunnelse for hvordan det skal skilles mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulemper, slik regjeringen hevder.

Konsekvensene av forslaget synes ikke å være godt nok utredet når det gjelder både enkeltelementer (i særlig grad strukturkriteriet) og de samlede virkningene for enkeltkommunene. Det bør derfor gjennomføres en langt mer omfattende prosess med nødvendige utredninger før inntektssystemet for kommunene eventuelt endres. Et endelig forslag må bidra til at distriktene styrkes – og ikke svekkes.

Små og næringssvake kommuner har tidligere nytt godt av innretningen på basistilskudd og småkommunetilskudd. Byene og store næringssterke kommuner har hatt fordeler gjennom høyere skatteinntekter. Regjeringens forslag reduserer kompensasjonen for smådrifts- ulemper som små og næringssvake kommuner har hatt. Pengene flyttes i stor grad til destore kommunene samtidig som disse får beholde og sågar styrket de fordelene de har hatt gjennom høyere skatteinntekter. Med andre ord – de store og næringssterke får i både pose og sekk. Følgen av dette blir et økt classeskille mellom sentrale kommuner og distriktskommuner og det er ikke vanskelig å tenke seg konsekvensene på lengre sikt.

Det er etter regionrådgivers vurdering en forutsetning for å lykkes med en storstilt endring av inntektssystemet at **alle** elementene, også inntektsutjevninga, må ses på i en større sammenheng. Det anbefales derfor at både utgiftsutjevning og inntektsutjevning eventuelt innrettes slik at de blir mest mulig objektive i forhold til muligheter for å tilby et likeverdig tilbud til innbyggerne.

Det finnes ingen dokumentasjon på at det å beholde større andel av egne skatteinntekter **i seg selv** gir økte incentiv for å prioritere tilrettelegging for næringslivet utover de incentivene som naturlig nok allerede ligger der.

Storbytilskudd, veksttilskudd og diverse småkommune- og regiontilskudd bør fortsatt være virkemidler for å bøte på særskilte utfordringer for enkeltkommuner. Gevinsten er et system som blir mer oversiktlig og bedre egnet enn dagens for politisk debatt og prioritering.

Vedlegg:

-